

การมีส่วนในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2

Participation of Basic Educational School Committees in Educational

Administration of Schools Under the Nakhon Ratchasima

Primary Education Area Office 2

วิชุดา วังสะอาด¹, สารีศา เจนเขว่า²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ตามสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนศาสนา และผู้ทรงคุณวุฒิ ยกเว้น ประธานกรรมการ ผู้แทนครู และผู้อำนวยการสถานศึกษาที่เป็นกรรมการและเลขานุการ โดยตำแหน่ง จากโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ จำนวน 183 โรงเรียน สุ่มได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 55 โรงเรียน จำนวน 330 คน ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยคิดเป็น ร้อยละ 30 ของประชากรทั้งหมด เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย ประเภทผู้แทนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และขนาดของสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบด้วย t-test และ F-test ผลวิจัย พบว่า

1. การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 อยู่ในระดับมากทุกด้านเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านงานบริหารทั่วไป มีส่วนร่วมอยู่ ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารงานวิชาการ

¹ นักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

² อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามลักษณะประเภทผู้แทนที่มีสถานภาพต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา

Abstract

The objective this research is; 1) Participation of Basic Educational School Committees in Educational Administration of Schools Under the Nakhon Ratchasima

Primary Education Area Office 2; 2) to compare Participation of Basic Educational School Committees in Educational Administration of Schools Under the Nakhon Ratchasima Primary Education Area Office 2; by using the theory of Spaulding. Simple random sampling was used to determine the sample size. 330 Person were selected from those of the Sakon Nakhon Education Area The instrument used for collecting the data was a 5-rating scale questionnaire with 50 items. The descriptive statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean ($\bar{X}$), standard deviation (S.D.), t-test and one way analysis of variance. The LSD method was used for the pair comparison.

The results revealed that;

1. The results of Participation of Basic Educational School Committees in Educational Administration of Schools Under the Nakhon Ratchasima Primary Education Area Office 2 as a whole were at a high level. When considering on each aspect, the research found to be at high level in all aspects by descending order of the average as follow; personnel general, budget, and academic.

2. The results of investigate operations Participation of Basic Educational School Committees in Educational Administration of Schools Under the Nakhon Ratchasima Primary Education Area Office 2, overall obtained significantly higher scores and creative scores than those in the control group ($p < 0.05$)

Keywords: Participation of Basic Educational School

ความสำคัญและที่มาของปัญหาการวิจัย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาโดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาให้ความสำคัญในการขับเคลื่อนการเรียนรู้ประชาคมอาเซียนสู่สถานศึกษา โดยเน้นการสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ การเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจการเป็นประชาคมอาเซียน ดังนั้นเพื่อส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน การดำเนินงานที่จะจัดกิจกรรมต่างๆที่ หลากหลาย และสิ่งที่จำเป็นยิ่งที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้องเข้ามามีส่วนร่วม มีบทบาทในการช่วยขับเคลื่อนการบริหารงานช่วยทางสถานศึกษา โดยการสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้ปกครองนักเรียนที่อยู่ร่วมชุมชน เนื่องด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานนั้นเป็นตัวแทนผู้ปกครองนักเรียนจึงต้องร่วมมีบทบาทในการสร้างความเข้าใจและอธิบายให้เล็งเห็นถึงประโยชน์อันสูงสุดที่จะเกิดแก่ผู้เรียนและสถานศึกษาตามนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐ

การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นสำหรับมนุษย์ เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้มนุษย์ได้รับประสบการณ์ เรียนรู้ และพัฒนา อันเป็นผลให้มนุษย์สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้ อย่างเป็นสุข เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าการศึกษาเป็นรากฐานในการพัฒนาประเทศ เพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือในการสร้างพลเมือง ให้มีคุณภาพ และหากประเทศใดมีประชากรที่มีคุณภาพแล้ว การพัฒนาประเทศก็ย่อมจะดำเนินไปสู่จุดหมายที่พึงประสงค์ผลของการจัดการศึกษาที่ดีจะทำให้บุคคลที่ได้ผ่านระบบการศึกษามีคุณภาพต่อการพัฒนาประเทศโดยตรง จึงเป็นหน้าที่ของรัฐที่จะต้องจัดการศึกษาให้แก่ประชาชน โดยมีโรงเรียน สถาบันการศึกษาต่าง ๆ เป็นผู้ดำเนินการ ผลของการจัดการศึกษามีคุณภาพเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนว่ามี หลายอย่าง เช่น ระบบบริหาร ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ผู้ปกครองนักเรียน มาตรการที่ทุกประเทศตระหนักแล้วว่าเป็นปัจจัยที่จะนำไปสู่การพัฒนาในส่วนอื่น ๆ คือ การให้ประชาชนได้รับการศึกษาเพราะการศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้ประชาชนสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างสันติสุข และสามารถเกื้อหนุนการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้านของประเทศ

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีจุดดีหลายประการ เช่น ช่วยส่งเสริมการกระจายอำนาจทางการศึกษา ทำให้ท้องถิ่นและสถานศึกษามีส่วนร่วมและมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรและการบริหารงานของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ซึ่งแนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทย มีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และที่สำคัญสามารถที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานหลักที่จัดการศึกษาเป็นแหล่งของการแสวงหาความรู้จึงมีหลักสูตรเป็นของตนเอง คือหลักสูตรสถานศึกษาซึ่งครอบคลุมภาระงานการตัดการศึกษาทุกด้านหลักสูตรสถานศึกษาจึงประกอบด้วย การเรียนรู้ทั้งมวลและประสบการณ์อื่น ๆ ที่สถานศึกษาแต่ละแห่งวางแผนเพื่อพัฒนาผู้เรียน เป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้บรรลุความมุ่งหมายของการปฏิรูปการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องซึ่งเกิดจากการมีส่วนร่วมของบุคลากรและผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกของสถานศึกษา จึงกำหนดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาซึ่งเป็นองค์ประกอบคณะบุคคล ทำหน้าที่กำกับและส่งเสริม สนับสนุนกิจการของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามนโยบายมาตรฐานในการบริหารจัดการศึกษา ทั้งนี้การดำเนินงานให้ประสบผลสำเร็จนั้น สถานศึกษาและคณะกรรมการต้องเข้าใจบทบาทหน้าที่การมีส่วนร่วมของกันและกัน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาการศึกษาให้บรรลุผลตามที่ร่วมกันกำหนดขึ้น สถานศึกษาจึงมีความจำเป็นจะต้องได้รับความร่วมมือสนับสนุนจากทุกฝ่ายในชุมชน และให้ความรู้สักรักโรงเรียนเพราะการศึกษาที่ดีจะต้องจัดให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

ท้องถิ่น กำหนดมาตรฐานการศึกษา และการจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ มีการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา ยึดหลักส่งเสริมมาตรฐานและพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547 : 3)

-676-

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1,098 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนศาสนา และผู้ทรงคุณวุฒิ ยกเว้น ประธานกรรมการ ผู้แทนครู และผู้อำนวยการสถานศึกษาที่เป็นกรรมการและเลขานุการโดยตำแหน่ง จากโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ จำนวน 183 โรงเรียน สุ่มได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 55 โรงเรียน จำนวน 330 คน ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยคิดเป็น ร้อยละ 30 ของประชากรทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย ประเภทผู้แทนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และขนาดของสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบด้วย t-test และ F-test

สรุปผลการวิจัย

1. ผลวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ดังแสดงรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับของการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1 ด้านการบริหารงานวิชาการ	4.11	0.75	มาก
2 ด้านการบริหารงบประมาณ	4.13	0.76	มาก
3 ด้านการบริหารงานบุคคล	4.14	0.76	มาก
4 ด้านการบริหารทั่วไป	4.14	0.77	มาก
โดยรวม	4.13	0.76	มาก

จากตารางพบว่า การมีส่วนร่วมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารทั่วไป ($\bar{X} = 4.14$) รองลงมา คือ ด้านการบริหารงบประมาณ ($\bar{X} = 4.13$) และด้านการบริหารงานวิชาการ ($\bar{X} = 4.11$)

2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามประเภทผู้แทน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ผู้แทนที่มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษามาก 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศาสนา และผู้ทรงคุณวุฒิ ตามลำดับ โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

1) การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 พบว่า โดยภาพรวม การมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ น่าจะเป็นเพราะว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ได้มาจากการรับสมัครผู้แทนเข้ามาทำหน้าที่ในการกำกับ และส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา ในรูปของคณะกรรมการ ซึ่งการดำเนินการใด ๆ ในรูปคณะกรรมการนั้น เป็นระบบที่เปิดโอกาสให้ทุกหน่วยเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา เป็นการรวมพลังเป็นการสร้างความสามัคคี สร้างแนวทางที่แน่นอน ประกอบกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ประกอบด้วยคณะกรรมการที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์และมีความรับผิดชอบสูง มีความเสียสละ และมีเวลาพอที่จะปฏิบัติงาน และเนื่องจากคณะกรรมการส่วนใหญ่เป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชนใกล้สถานศึกษา จึงเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสม ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศันสนีย์ พิมแพง (2551 : 88) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมในการจัดการ ศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 4 ผลการศึกษา พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน การเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมศักดิ์ แพงอนันต์ (2551) ได้ศึกษาความต้องการการมีส่วนร่วมในการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอชุมพวงจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ประการที่หนึ่งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอชุมพวงจังหวัดนครราชสีมามีความต้องการการมีส่วนร่วมในการศึกษา โดยภาพ รวมและรายได้อยู่ในระดับมากทุกด้าน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ มงคล สุขสอน (2551) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 4 พบว่า การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 4 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2) ผลการศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ตามสถานภาพที่แตกต่างกัน โดย
ภาพรวมและเมื่ออภิปรายผลเป็นรายด้าน โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
0.05 จากค่าเฉลี่ยที่ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถาน ศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการ
บริหารทั่วไป โรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีปัจจัยเอื้ออยู่หลายประการ
สถานศึกษาขนาดกลางสภาพแวดล้อมมีความสัมพันธ์กันในชุมชนกันมากกว่า ทำให้การร่วมมือร่วมใจกันมากกว่า จึง
ทำให้ชุมชนอยากเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา และเข้ามามีส่วนร่วมใน การพัฒนา
สถานศึกษาต่อไปอย่างมีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ควรวิจัยและพัฒนาารูปแบบในการสร้างเครือข่ายระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้ชุมชนเข้มแข็งและเป็นการพัฒนาแบบยั่งยืน
2. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรทำการสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่าง นอกเหนือจากการใช้แบบสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ชัยพร เมืองคำ. (2551). การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนสังกัดงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). นครราชสีมา : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- มงคล สุขสอน. (2551). การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 4. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา). นครราชสีมา : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- ศันสนีย์ พิมแพง. (2551). การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 4. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา). นครราชสีมา : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- สมศักดิ์ แผงอนันต์. (2551). ความต้องการการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอชุมพวงจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). นครราชสีมา : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- _____. (2547). แผนยุทธศาสตร์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2554). การส่งเสริมวิถีประชาธิปไตย ผ่านกิจกรรมค่าย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- เสาวลักษณ์ จงเจตจำนง. (2545). ความสามารถในการปฏิบัติงานตามแนวทางประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาของคณะกรรมการโรงเรียน จังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาศึกษา). กรุงเทพฯ : ศึกษาศาสตร มหาวิทยาลัยมหิดล